

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
SECȚIUNEA A. Limba și literatura română
ETAPA LOCALĂ, 16 februarie 2019
Clasa a VI-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Se dau fragmentele:

A.

Vacanță de iarnă. Cei doi băieți stau la taifas, lungiți pe covorașul din fața sobei. [...]*

— *Nu știu cum sunt alții, glăsuiește emoționată gazda, dar pentru mine prietenia înseamnă în primul rând generozitate, dăruire, nu drămuire. Am un prieten? Ei bine, simt așa, un imbold, care mă înaripează, care mă face să-i ofer totul... [...] Să-ți dau un exemplu concret. Sunt prieten cu Vintilă, nu-l știi? Băiatul tutungiului din colț. Ei bine, crede-mă, să am un tort cât munții Himalaya, i-aș da lui Everestul... Dacă, uite, cojile astea de nuci ar fi mingi de fotbal, i-aș spune: „Ia, Vintilă, câte vrei”. Dacă toată zăpada asta din curte ar fi halviță sau frișcă, l-aș chema întâi pe el: „Ia, băiatule, cară cu lopata... Nu te sfii”. Dacă pe Dunăre ar curge nasturi...*

Spovedania e brusc curmată de țârâitul soneriei. Băiatul iese în vestibul și se uită cercetător prin ochiul de la ușă. Apoi se întoarce indispus, pe vârful picioarelor.

— *E Vintilă. Du-te și spune-i că nu sunt acasă. A venit să-i dau patinele mele...*

— *Păi, nu i le-ai promis? întreabă nedumerit musafirul.*

— *Ba da, înalță plictisit din umeri băiatul, dar așa... În general. I-am spus ieri, într-o doară, că dacă... Știu eu, în sfârșit, da, îmi amintesc precis... că, dacă din tot oțelul din lume s-ar fi făcut o singură pereche de patine, lui i le-aș fi împrumutat în primul rând... Dar nu s-au făcut numai patinele mele din tot oțelul din lume, curmă el brusc discuția.*

— *Și nu i le dai?*

— *Să-și cumpere!*

Mircea Sîntimbreanu, *Dărnice* (fragment)

*taifas – s.n., conversație, discuție plăcută

B.

— *Bună ziua! zise vulpea.*

— *Bună ziua! răspunse cuviincios micul prinț, care se întoarce, însă nu văzu pe nimeni.*

— *Sunt aici! spuse glasul – sub măr...*

— *Cine ești tu ? întreabă micul prinț. Ești tare frumoasă...*

— *Sunt o vulpe, răspunse vulpea.*

— *Vino să te joci cu mine! o pofti el. Sunt atât de trist...*

— *Nu pot să mă joc cu tine! zise vulpea. Nu sunt îmblânzită.*

— *Ah, iartă-mă! rosti micul prinț.*

Însă, după un răstimp de gândire, adăugă:

— Ce înseamnă „a îmblânzi”?

— Nu ești de pe-aici, spuse vulpea. Ce cauți?

30 — Caut oamenii. Ce înseamnă „a îmblânzi”?

— Oamenii au puști și vânează. E foarte neplăcut! Cresc și găini. Este singurul folos de pe urma lor. Cauți cumva găini?

— Nu, zise micul prinț. Caut prieteni. Ce înseamnă „a îmblânzi”?

— E un lucru care prea e dat uitării! Înseamnă „a crea legături”...

35 — A crea legături?

— Desigur! zise vulpea. Tu nu ești încă pentru mine decât un băiețel, aidoma cu o sută de mii de alți băiețel. Iar eu nu am nevoie de tine. Și nici tu n-ai nevoie de mine. Eu nu sunt pentru tine decât o vulpe, aidoma cu o sută de mii de alte vulpi. Dar dacă tu mă îmblânzești, vom avea nevoie unul de altul. Tu vei fi, pentru mine, unic în lume. Eu voi fi, pentru tine, fără seamăn în lume. [...]

40 Vulpea însă se întoarce la gândurile sale:

— Viața mea e veșnic aceeași. Eu vânez găinile, pe mine mă vânează oamenii. Toate găinile se aseamănă între ele, și toți oamenii se aseamănă între ei. Așa că mă cam plictisesc. Dar dacă tu mă îmblânzești, viața mi se va însenina. Voi cunoaște sunetul unor pași deosebit de al altora. Pașii altora mă fac să mă ascund sub pământ. Pasul tău mă va chema din vizuină, ca o melodie. Și-apoi, privește! Vezi, acolo, lanurile de grâu? Eu nu mănânc pâine. Mie grâul nu mi-i de folos. Lanurile de grâu mie nu-mi amintesc de nimic. Și asta-i trist! Tu ai însă părul de culoarea grâului. De aceea va fi minunat când tu mă vei fi îmblânzit! Grâul, auriu și el, îmi va aminti de tine. Și-mi vor fi nespuse de dragi șoaptele vântului prin grâu...

Vulpea tăcu și se uită îndelung la micul prinț:

50 — Te rog, îmblânzește-mă! rosti apoi.

— Aș vrea s-o fac, răspunse micul prinț, numai că nu prea am timp. Am prieteni de descoperit și o mulțime de lucruri de cunoscut.

— Cunoști numai ceea ce îmblânzești, zise vulpea. Oamenii nu mai au timp să cunoască nimic. Ei cumpără lucruri de-a gata, de la negustori. Cum însă nu există negustori de prieteni, oamenii nu mai au prieteni. Dacă vrei un prieten, îmblânzește-mă pe mine! [...]

55 — Cum se face? spuse micul prinț.

— Trebuie să fii foarte răbdător, îi explică vulpea. La început, te vei așeza ceva mai departe de mine, uite-așa, în iarbă. Eu te voi privi cu coada ochiului, iar tu nu vei rosti niciun cuvânt. Limbajul este o sursă de neînțelegeri. Dar în fiecare zi te vei putea așeza un pic mai aproape de mine.

60 A doua zi, micul prinț se întoarce.

— Ar fi fost mai bine să revii la aceeași oră, spuse vulpea. Dacă vii, de pildă, la ora patru după-amiază, eu încă de la ora trei voi începe să fiu fericită. Pe măsură ce ora va trece, și mai fericită mă voi simți. La ora patru, deja voi fi nerăbdătoare: voi descoperi cât prețuiește fericirea, căci vii tu! Dar dacă vii la o oră oarecare, eu niciodată nu voi ști la care oră să-mi împodobesc inima...

Antoine de Saint-Exupéry, *Micul prinț* (fragment)

C.

După faptă - și răsplată, în revista Magazine de jucării,
<https://magazinedejucarii.wordpress.com/2014/02/01/benzi-desenate/>

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrie numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Cuvintele *băieți, prietenia și picioarelor* conțin, în ordine:

2 puncte

- triftong, diftong, hiat, triftong.
- diftong, hiat, hiat, diftong.
- triftong, diftong, hiat, diftong.
- diftong, hiat, hiat, triftong.

2. Antonimele cuvintelor *glăsuiește, emoționată, generozitate*, din rândurile 2-3, sunt în ordine:

- vorbește, impresionată, dărnicie.
- tace, tulburată, zgârcenie.
- amuțește, indiferentă, egoism.
- zice, nepăsătoare, bunătate.

2 puncte

3. În enunțul: *Și-mi vor fi nespuse de dragi șoaptele vântului prin grâu...*, substantivul *șoaptele* este folosit cu sensul:

2 puncte

- secundar.
- propriu.
- propriu, de bază.
- figurat.

Scrie răspunsurile corecte ale cerințelor de mai jos:

4. Transcrie o propoziție dezvoltată, interogativă din rândurile 10-18. **2 puncte**
5. Transcrie, din rândurile 51-52, un verb la un mod personal și altul la un mod nepersonal, precizând denumirea fiecărui mod. **2 puncte**
6. Menționează cazul și funcția sintactică a substantivelor din rândul 23. **2 puncte**
7. Transcrie două adjective din rândurile 20-25, precizându-le gradul de comparație. **2 puncte**
8. Identifică, în rândurile 42-45, un cuvânt care poate avea omonime și alcătuiește două enunțuri prin care să demonstrezi omonimia acestuia. **2 puncte**
9. Alcătuiește un enunț prin care să-i dai un sfat băiatului gazdă, folosind și un substantiv în cazul vocativ. **2 puncte**
10. Formulează câte un enunț cu alte două sensuri ale verbului *a pierde* din a patra casetă a textului C. **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea**40 de puncte****Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările de mai jos:**

1. Din ce cauză se întoarce *indispus* și *pe vârfuri* băiatul gazdă, după ce constată că la ușă este Vintilă? **6 puncte**
2. Ce trăsătură a băiatului gazdă reiese din textul A? Motivează cu un exemplu comentat din text. **8 puncte**
3. Ce semnificație are comparația din rândurile 44-47? **6 puncte**
4. Care este motivul pentru care vulpii îi vor deveni *nespus de dragi șoaptele vântului prin grâu*...(rândul 48)? **6 puncte**
5. Vulpea îi spune micului prinț:
„A îmblânzi” înseamnă „a crea legături” [...] Cunoști numai ceea ce îmblânzești. Oamenii nu mai au timp să cunoască nimic. Ei cumpără lucruri de-a gata, de la negustori. Cum însă nu există negustori de prieteni, oamenii nu mai au prieteni.
De ce consideră vulpea că oamenii nu mai au prieteni? **6 puncte**
6. Care este semnificația mesajului transmis în ultima casetă a textului C? Motivează-ți răspunsul. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea**20 de puncte**

Ce înseamnă pentru tine un prieten adevărat?

Scrie o compunere de 150 – 200 de cuvinte, în care să răspunzi la această întrebare, justificându-ți ideile prin valorificarea semnificației textelor-suport, precum și a experienței tale de viață.

În elaborarea compunerii vei avea în vedere:

- formularea unui răspuns clar, convingător și adecvat la întrebarea dată; **2 puncte**
- interpretarea evenimentelor din cele trei texte, în vederea justificării răspunsului; **4 puncte**
- realizarea legăturii dintre ideile textelor-suport și experiența ta de viață; **5 puncte**
- respectarea structurii unei compuneri, claritatea exprimării și coerența ideilor. **5 puncte**

Vei primi 16 puncte pentru conținutul compunerii și 4 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

SUBIECTUL al IV-lea

20 de puncte

Imaginează-ți că ești prietenul micului prinț. Scrie o compunere de 150 – 200 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare la care participăți.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a evenimentelor și momentele subiectului; 10 puncte
- prezentarea a două repere spațio-temporale; 4 puncte
- adecvarea conținutului la cerință. 2 puncte

Vei primi 16 puncte pentru conținutul compunerii și 4 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.